

Naročnina

znaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna številka 1 Din.

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti
telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo.

MURSKA
KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani: cela stran 800
Din, pol strani 400 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 15 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo.

IV. LETO

Murska Sobota, 18. julija 1937.

ŠTEV. 29.

Večna nevarnost

Dokler ne bodo urejene španske zadeve, dokler ne bo utihnilo grmenje topov in lajanje strojnic na španskih frontah, dokler se ne bo orožje povescilo v rokah Špancev, tako dolgo ne moremo govoriti o miru v Evropi in se otresti strahu pred grozečo nevihto. Španija je nevarna rana na telesu Evrope, ki se gnoji in pošilja strupe v življenska središča našega kontinenta. Trenutno situacijo v Evropi je dobro označil neki angleški minister v poslanski zbornici, ko je rekel: „Situacija na našem kontinentu se more primerjati s stanjem v gorah, kadar se snežne plasti le skrajno rahlo držijo podlage, tako da zadostuje najmanjši povod, najneznatnejši premik, da se sproži uničujoči plaz ter zagrmí navzdol, šireč grozo in propad ozemlju, na katerega se zažene. Tako nevarna je situacija v Evropi, da bi mogla že prav majhna premaknitev v političnem območju, že neznatno pre nagljetno dejanje sprožiti katastrofo.“

Angleži so resni politiki, skopi so v besedah in se ne udajajo radi črnogledosti. Zato nas besede angleškega politika spravljajo v resno preišljevanje in do žalostnega sklepa, da je stvar z Evropo več kot resna. S tem seveda še ni rečeno, da bi morali radi tega obupati in z topo vdanostjo čakati, kaj nam prinese jutrnji dan. S tem, da priznamo resnost položaja, je znak pravnega presojanja dogodkov, kar nam narekuje skrajno previdnost. V takih okoliščinah je označevanje, da je Španija poglaviti sod smodnika, ki ogroža naš kontinent, pravilno.

Ko se je pred davnim osnovni odbor za nevmešavanje v španske zadeve, v katerem so zavzemali prva mesta zastopniki Anglije, Francije, Rusije, Nemčije in Italije, je marsikdo zrl z zapanjem v to zastopstvo, od katerega se je upravičeno pričakovalo, da bo napravilo konec bratomornemu klanju. Upi in želje pa so daleč ostali od uresničenja. Še več. Kakor že večkrat v zadnjem času, smo zopet na pragu kritičnih odločitev, od katerih bo odvisno, ali bo razvoj zaokrenil v pomirjenje, ali pa v nove na-

petosti, v nove konflikte. Državniki se sicer trudijo, da se španska domača vojna ne prevrže v splošen evropski spopad, vendar se pa nemoremo ubraniti resnice, da stopajo vedno bolj v ospredje znaki, ki ne napovedujejo okreta na bolje, marveč kažejo, da je še nadalje računati z razburljivimi nasprotstvi in novimi težavami v naporu, da se uredi španske zadeve. Kmalu bo poteklo leto, odkar so se spopadli Španci, in še vedno niso obračunali med seboj. Pri tem pa moramo povdariti delo evropskih državnikov, ki so v namenu, da izravnavo bratski spor, dosegli vsaj to, da se španski požar ni do sedaj razširil po ostalih državah. Te zasluge si delita predvsem Anglija in Francija.

To je pa tudi edini uspeh odbora za nevmešavanje, drugače pa se ni doseglo niti toliko, da bi se vsaj postopoma likvidiral španski spor. Če bi bil napravljen začetek, bi šlo delo hitreje od rok. Tako pa divja vojna v vsem svojem obsegu, v vsej svoji grozovitosti še naprej. Vse izgleda, da bo rešen spor šele takrat, ko se bodo strasti v Španiji same polegale in šele s tem bodo odstranjeni grozeči oblaki, ki vise že skoro leto dni nad Evropo. Kdor čita poročila, ki se nanašajo na Španijo, se ne more ubraniti vtisa, da so bili vzroki za razširjenje španskega požara na vso Evropo, podani že ob njegovem izbruhu. V tem pa je Španija samo zrcalo splošne evropske razrvanosti, nasprotstva med posameznimi državami, ki so si v laseh ali radi meja, ali v ideoloških ozirih (hitlerizem, komu-

nizem, fašizem i. t. d.) Ta nadloga je najbolj vidna pri velesilah.

Ideologije (fašizem in komunizem), ki so se spoprijele v Španiji, so vzrok političnih in socialnih borb na vsem evropskem kontinentu. To je prvi vzrok vmešavanja nekaterih velesil v španske zadeve. Drugi pa je teritorialnega značaja. Če odpremo zemljevid, vidimo, da straži Španija vhod v osrednje evropsko morje v sredozemlje. Velesila, ki bo dobila vpliv v Španiji, bo pridobila mnogo. Na tem je najbolj zainteresirana Anglija, za katero je Sredozemsko morje bližnjica do svojih številnih kolonij v Aziji in Afriki. Isto velja tudi za Francijo. To dejstvo nam dovolj jasno govori, zakaj so velesile tako v skrbeh, kako se bo končala borba v Španiji. V tem najdemo tudi odgovor, zakaj je nekaterim državam do tega, da zmaga general Franco, a drugim pa do zmage komunistov in zakaj so bojujoče se stranke deležne podpore nekaterih držav.

Borba med velesilami je ogorčena. Vsak se pač zaveda, kaj bi izgubil, če bi podlegel, a kakšne koristi bi lahko želel, če bi zmagal. Tako sta se postavila dva nevarna tabora nasproti. Na eni strani Anglija in Francija, na drugi Nemčija in Italija. Vsak hoče imeti v Španiji prvo besedo, in v tem sporu je jedro grozeče nevihte, ki visi nad Evropo. H koncu pa bo le prišlo tako, kot se je že večkrat zgodilo v zgodovini: Nad razrušenimi domovi, nad milijoni grobov, ob plaku tisočernih in tisočernih vdov in sirot, se bodo razgreti duhovi pomirili in si razdelili žalostno zapuščino.

POLITIKA

Ban drinske banovine je sklical ravnokar izvoljeno kmetijsko zbornico za drinsko banovino na prvo sejo, ki bo dne 26. t. m. Kdaj se bodo sestale kmetijske zbornice v drugih banovinah, še ni objavljeno.

Minister za telesno vzgojo, je izdal banskim upravam navodila, kako naj se gasilstvo povsod čim bolj širi. Okrožnica ugotavlja, da se zlasti v Srbiji ter Črni gori gasilstvo prepočasno organizira.

Notranje ministrstvo je za časa tujsko prometne sezone dovolilo uvoz

in prodajanje znanima budimpeštanskima listoma „Budapesti Hirlap“ in „Pesti Naplo“.

V Zagrebu bodo na svečan način proslavili rojstni dan dr. Mačka, o čemur smo že poročali. Pa tudi druga mesta kakor Karlovec, Osijek, Sisač, Split itd. se pripravljajo na slično proslavo. Proslava bo trajala tri dni. Odbori za proslavo pozivajo pristaje, da tiste dni (18.—20. t. m.) zažgejo čimveč kresov in povsod izobešijo hrvatske zastave.

„Pravica in svoboda“ sta temeljni države. V državi mora vladati ravno-

pravnost srbskega in hrvalkega ljudstva. Srbi iz teh pokrajin verujejo v močno ljubezen hrvatskega kmeta do skupne domovine, zato sporočajo bratom Hrvatom: „Pridite k nam kot bratje in si v tej skupni državi vzemite one pravice, ki vam gredo. Ko te pravice dobite, bomo stopili v skupno kmečko fronto, da si vzamemo v tej državi tudi kmečke pravice, ki jih danes nimajo ne srbski, ne hrvatski kmetje.“ Tako je napisal bosanski zemljoradniški voditelj dr. Čubrilović, ki hoče stopiti v zvezo z dr. Mačkom.

Na Dunaju so se sestali zastopniki nemške in avstrijske vlade z namenom, da poravnajo spor, ki obstoja že nekaj let med obema državama. Sklepajoč že po pričetkih zasedanja poravnalne komisije, ne bodo doseženi nikaki trajni uspehi.

Turčija, Iran, Irak in Afganistan bodo sklenili vzhodni pakt, ki naj zagamči mir od sredozemskih obal do Osrednje Azije.

„Dobil sem vtis, da Amerika sedaj ne misli več ostati vsem evropskim dogodkom ob strani in da se pripravlja na to, da aktivno poseže v evropska dogajanja, ker smatra, da bi mogla mednarodna napetost, ki jo je izzval španski problem, dovesti do katastrofe, kar bi uničilo tudi vsa prizadevanja za gospodarsko obnovo sveta in izzvalo nedogledno katastrofo za vse človeštvo.“ S to novico je prišel iz Amerike belgijski ministrski predsednik Van Zeeland.

Na predsednika portugalske vlade je bil poskušen atentat. V trenutku ko je stopil iz avtomobila pred hišo nekoga svojega prijatelja, je eksplozirala bomba, ki je bila skrita pri vходу. Minister je ostal nepoškodovan, le njegov tajnik je bil hudo ranjen. Atentatorji so pobegnili in jih še niso našli.

Pred dnevi se je odigrala nad Madridom ena največjih zračnih bitk, kar jih doslej pozna vojna zgodovina. V spopadu je sodelovalo nad 200 letal, bombnikov in lovskih aparatov najmodernejšega tipa. Frankovci so nameravali zasuti Madrid z bombami, a so komunistična letala to preprečila. Sestreljenih je bilo 20 frankovskih letal, ki so bila nemškega in italijanskega izvora. Nameravano bombardiranje se ni posrečilo.

Kitajci in Japonci so si že zopet v laseh, in kakor vsi prejšnji, tudi ta spor meče grozeče sence na evropski kontinent. Tik Pekinga se vrše že nekaj časa bitke med kitajskim in japonskim vojaštvom. Vzrok spora pa je

bil sledeč: V bližini neke kitajske vojašnice so japonski vojaki imeli nočne vežbe in izvajali namišljen napad na vojašnico. Kitajci pa so mislili, da gre za res in so začeli obstreljevati Japonce. V najhujši sili so ti privlekli nekaj topov in kmalu se je prvotna „vežba“ spremenila v pravo bojevanje. Na obeh straneh je bilo mnogo mrtvih.

Rumunski kralj Karol bo v kratkem obiskal nekatere tuje države, med njimi Francijo, Belgijo in Nemčijo. Njegovo potovanje bo imelo politično ozadje.

Grof Covadonga, tako je danes ime bivšemu španskemu prestolonasledniku, se je pred kratkem v drugič poročil z hčerko nekega ameriškega zobozdravnika. Sedaj ga je general Franco poklical v Španijo in obstoja velika možnost, da bo grof Covadonga postal po končani državljanski vojni španski kralj.

Ker je general Franco pri zadnji ofenzivi na Bilbaou utrpel 20 000 svojih najboljših vojakov, zahteva od nemške in italijanske vlade novo podporo. Za uspešno bojevanje bi še rabil 25 000 mož, 500 letal ter 50 baterij topništva in primerno število tankov.

Rumunske oblasti so zadržale in zaplenile švedski tovorni parnik „Kolia“ ker so ugotovile, da je na parniku skritih 32 vagonov municije. Oblasti sumijo, da gre za tihotapsko pošiljko, namenjeno za Španijo, le to se ne ve ali generalu Francu ali vladnim četam. Razstreljivo je prišlo iz Poljske.

Ker se general Franco pripravlja na novo veliko ofenzivo, so komunisti odredili splošno mobilizacijo vseh letnikov od 20 do 45 leta starosti. Odziv na ta mobilizacijski poziv je bil izredno velik. Edino težavo predstavlja oborožitev novih čet, ker primanjkuje komunistom orožje in municija.

Prejšnjo soboto je potoval skozi Ljubljano rumunski kralj Karol, namenjen v Pariz. Ker potuje rumunski kralj strogo incognito, ni bilo na kolodvoru nikakega sprejema. Kralj je potoval preko Italije v Francijo.

V Narodni skupščini je bil v odsotnosti opozicije soglasno sprejet zakon o policijskih prekrških. Prav tako je bil tudi sprejet zakon o novih kovancih.

Španski komunisti poročajo, da so izbojevali več pomembnih zmag na vseh frontah okrog Madrida. Veliko število Francovih vojakov in tujih prostovoljcev je bilo ujetih. Vladne čete so napravile tudi obilen vojni plen. Begunci pripovedujejo, da vlada radi tega velika potrtost v Francovi vojski. Francovci pa vse te vesti zanikajo in trdijo baš nasprotno.

V Franciji so povišali davke in poleg tega tiskajo nov denar. Davek je povišan na dohodek, podražili so se monopolski artikli, kakor tobak in vžigalice, povišana je trošarina na sladkor in na alkohol, uvedene so doklade na plin in na elektriko, povišane pa so tudi carine in poštno pristojbine.

Odprto pismo

Odgovor Novinam števil 27. od 4. julija 1937 na članek „Vredno da si dobro zapomnimo“, kako in zakaj so se vršile volitve v kmetijsko zbornico v sobočkem srezu. V tem članku se obravnava, kako se je posrečilo našim zastopnikom v vladi doseči to važno kmetijsko ustanovo na jezo JNS in proti volji raznim demokratskim mesarjem in drugim mogočnikom. Dalje obravnava, da je od 50 volilcev bilo po veri 28 evangeličanov in le 22 katoličanov; po pravični razdelitvi bi pa pripadalo katoličancem 29 in evangeličancem pa 21 volilcev. Po procentih, da je katoličanov 57 %, evangeličanov pa 42 %. V srezu da je 19 občin, v katerih da imajo v 12 vso oblast evangeličani in le v 7 jih katoličani. To da so zakrivili mogočniki, ker so pred leti združili občine tako, da so katoličane razdelili med evangeličane z namenom, da bodo v manjšini.

Čudna obravnava je to. — Odgovor pa je sledeči:

Vladi, katera je to važno kmetijsko ustanovo dala, pripada tudi poslanec našega sreza, ki je dosedaj vedno glasoval za to vlado in jo v narodni skupščini podpiral ne pa rušil, dasiravno se je v svojem srezu v pretekli dobi marsikaj dogodilo, s čemur se ni strinjal, niti ni bil vprašan.

Delegate za volitev svetnikov v kmetijsko zbornico, so določili občinski odbori, ki so bili v lanskem letu na listi JRZ izvoljeni. Če ste to pozabili vzemite v roke časopis „Slovenec“ in ga še enkrat prečitajte. Volitve občinskih odborov so bile svobodne in so si volilci izbrali moše, v katere imajo zaupanje, da bodo znali uspešno zastopati občinske interese. Na versko razdelitev naših občin nismo nikdar mislili in nas prav veselilo, da ste iznesli procentualno izračunano štatistiko verskih pripadnikov. Ob volitvah občinskih odborov je bilo več kandidatnih list. Če se je velika večina volilcev odločila za sedanje odbornike in župane, kdo je temu kriv? Na Vaš pritisk se je sedež nekaterih občin zmenjal; prekomasirale so se tudi nekatere vasi. Kakšen je uspeh in zadovoljstvo med narodom?

Ako je slučajno v eni občini župan evangeličan, občinski odborniki pa večinoma katoličani, kdo ima oblast v rokah? Po zakonu je župan izvršilec sklepov občinskega odbora in uprave. Ali ni tako? Kaj bi vi pisali, ako bi bil slučajno izvoljen v kmetijsko zbornico g. Celec? Ali bi bili tudi tedaj temu krivi mesarji z drugimi mogočniki? Ali ne živi naše ljudstvo v najlepšem verskem miru? Zakaj ga hujskate in radi tega zlorablajte vero, ker je Vaš kandidat propadel? Zakaj niste postavili sposobnejšega in bolj preljubljenega človeka za svetnika zbornice, ki bi gotovo ne imel proti kandidata? Ali nimate za to mesto nobenega sposobnejšega kmeta od g. Celeca? Ako jih Vi ne poznate in jih želite spoznati, Vam jih navedemo tako izmed katoličancev

kakor evangeličancev. Ali Vas ni ta mesar, katerega v Vašem dopisu navajate opozoril, da si izberte izmed kmetovalcev drugega bolj primerne kandidata? Odgovorili ste pa, da je kot kandidat določen iz Ljubljane g. Celec. Mi smo Vam pa odgovorili, da naj ga voli potem Ljubljana ne pa naši kmetje, ker smo vedeli, da ga naši resni kmetje nemarajo. Ali niste bili opozorjeni, da se naj skliče sestanek naših volilcev in županov, na katerem naj se sporazumno določi kandidat za zbornico? Ja, bili ste, toda tega niste storili.

Ali podpirate z takšnim delom in nastopi današnjo vlado in današnji režim? Ne!

Današnjo vlado sem že ob njenem začetku, ne samo v Narodni skupščini, ampak tudi v izvedbi njenih ukrepov v javnosti podpiral. To sem storil in bom delal še dalje v vseh vladnih stremiljenjih po izboljšanju kmetijskega stanu in splošnega dobrobita. S tem, da podpiram sedanji režim, delam po volji velike večine ljudstva in tako sem delal tudi poprej, ne ozirajoč se na posameznike in njihove želje, katere ni ljudstvo odobraval.

Ako bi Vi gospodje, pisci teh člankov v Novinah, tudi tako delali, bi gotovo imeli boljše uspehe.

Na ostale članke in pripombe, ki ste jih obelodanili v Novinah, se Vam bo odgovorilo prihodnjic.

BENKO JOSIP
narodni poslanec.

Naši delavci pišejo

Jasenovac, 28. VI. 1937.

Jasenovac je marof na veleposestvu „Belje“ v Baranji. Tu nas živi 120 naših prekmurskih sezonskih delavcev.

Slabo se nam tukaj godi, ne zaslužimo toliko, da bi bilo za človeka dostojno življenje.

Lansko leto so nam nekoliko izboljšali plačo, a to samo ko delamo za dnevno. Pri akordnem delu je ostalo vse pri starem in tako se zgodi, da ko delamo akord, ne zaslužimo niti toliko kolikor znaša dnevna, to je 12 dinarjev.

Sedaj spomladi smo ustanovili organizacijo: „Zveza poljskih delavcev“ s centralo v Murški Soboti, katera se bo brigala za izboljšanje našega bednega položaja. To še letos ni bilo mogoče, ker se je organizacija prekasno ustanovila, ali upamo, da bo to mogoče drugo leto. Mi vsi prekmurski delavci imamo v tem zaupanje v gospoda Kereca, šefa Borze dela v Murški Soboti. Tudi tukaj v Dunavski banovini postoji neka organizacija, ki se zove: „Zemaljski Savez Poljoprivrednih Radnika Jugoslavije“ s centralo v Novem Sadu.

Ta organizacija si na vse načine prizadeva, da bi nas odvrnila od naše domače organizacije, ter nas vjela v svoje mreže. Začeli so veliko akcijo, naj se damo organizirati v njihovi organizaciji in da legitimacije, katere imamo od naše domače organizacije, lahko vržemo proč, ker nam nič ne koristijo.

Tovariši in tovarišice! Ne dajte se zapeljati od te gospode! Komur ni dobra domača streha, naj si ne gre iskat sreče pod tujo, ker jo ne najde.

Doma plačate za našo organizacijo mesečno 2 dinarja, a tukaj morate plačati tedensko 2 dinarja. Lansko leto so isti pobirali 3 din. za članarino in 2 din. tedensko za vzdrževanje organizacije, pa se je zgodilo, da se nekega dne neki gospod spozabil, da ta denar ne pripada njemu, nego organizaciji in lepega dne ga je zmanjkalo z denarjem vred.

Pazite, da se Vam sedaj ne zgodi tako.

Ta organizacija bi bila k večjemu za tukajšnje domače delavce, za nas nima pomena. Mi si moramo iskati izboljšanje našega položaja v naši domači organizaciji, kjer se lahko sporazumemo z njenimi predstavniki.

Tukaj so omenjeni gospodje obdržali, v nedeljo 20. junija, „veliko skupščino“ poljskih delavcev v Kneževim-Vinogradu, na kateri je bilo komaj do 60 ljudi.

Iz tega se najbolje vidi, kako malo zaupanja imajo ti gospodje med delavstvom.

Prosimo g. Kereca, naj nam poda v „Murški Krajini“ kakšno poročilo o naši organizaciji in ravnotako prosimo, naj se organizacija malo pobriha za izboljšanje našega položaja.

Živela zveza poljskih delavcev v Murški Soboti!

Novak Josip, Jasenovac
p. Kneževi-Vinogradu.

Autoprometna zveza M. Sobota - Sl. Radenci

Na intervencijo tukajšnjega tujsko prometnega in olupševalnega društva M. Sobota in zdraviliške uprave v Slatina Radenci, je ministerstvo pošte s svojim odlokom števil 50593 od 30. junija 1937, vpeljalo avtomobilske poštno vožnje na progi Murška Sobota—Slatina Radenci. S to avtomobilsko zvezo je storjen prvi korak, da se naše Prekmurje zveže z ostalo Slovenijo s čim hitrejšo zvezo. Do sedaj se je potrebovalo za vožnjo po železnici do Slatina Radenci polne 3 ure, a od sedaj naprej komaj pol ure. Autobus bo za enkrat obratoval samo ob nedeljah in praznikih in ako bo ta proga rentabilna, se bo na tej progi vpeljale redne dnevne vožnje. Odhod iz M. Sobote od pošte je ob 14 30 uri. Zveze so tako ugodne, da je tudi gostom v Slatina Radencih dana prilika, da si zamorejo pogledati to našo lepo zemljo.

V nedeljo, dne 11. julija 1937 je obratoval prvič novi poštni avtomobil, katerega je pred nekaj dnevi prejela poštna uprava v Murški Soboti, na tej progi in kljub temu, da ima autobus 27 sedežev, je bil do malega popolnoma zaseden. Že ta prva vožnja je pokazala, kako nujno je bila potrebna ta zveza. Zdraviliška uprava je prvo vožnjo, zavedajoč se važnosti otvoritve te pomembne proge, pričakovala na končni postaji s kopaljskimi gosti, nakar je povabila krajevne zastopnike iz Murške Sobote na zakusko v novo zgrajeni kavarni. Zdraviliški ravnatelj g. inž. Kosmač je v svojem pozdravnem govoru poudarjal, da smo z to zvezo prehiteli prepotrebni spoj Slovenije z Prekmurjem. Želja po trdni zvezi, to je z zgraditvijo projektira-

nega mostu čez reko Muro v Petanjcih, naj bode z uvedbo teh voženj še en nadaljni člen v verigi potreb Prekmurja po zgraditvi in prosimo merodajne faktorje, da se čim bolj zavzamejo za gradnjo mostu, ki je

življenske važnosti Prekmurja. S tem se ne bode razvijal le novo odprt avtomobilski promet, temveč bode tudi za napredek vsega avtomobilizma in s tem v zvezi dotoka tujcev v naše kraje.

DOMAČE VESTI

Murska Sobota:

— **Gasilska proslava.** Gasilci M. Sobote in 10 okoliških čet bodo dne 18. julija proslavili svoj praznik v M. Soboti. Zbirališče bo pred gradom ob 7.15. Tu se bodo formirale dve četi in sicer ena iz katoličanov, a druga iz evangeličanov. Prvi četi bo poveljeval g. Peterka Števan iz Rakičana, drugi pa g. Sinic iz Nemčavci. Z godbo na čelu bodo ob 7.45. odkorakali k službam božjim. Po končanih mašah se gasilci vrnejo pred grad, kjer bo kratek odmor in prijateljski pogovor. Med tem bo promenadni koncert. Po odmoru nastopijo govorniki, ki bodo gasilcem in navzočemu narodu pojasnili pomen gasilske slave in gasilstva sploh. Priporočamo vsemu prebivalstvu, da se pomembne slave naših požarnikov v čim večjem številu udeleži.

— **Poroka.** Pred dnevi sta stopila pred oltar g. Dr. Tone Brumen, odvetnik in gdč. Dragica Korošec, magistra lekarne Žmavec, oba v Murški Soboti. Nevesta je hčerka vpokojenega načelnika ministrstva poljoprivrede g. Antona Korošca. Mlademu simpatičnemu paru želimo obilo sreče!

— **Nova trgovina.** V renovirani hiši, na križišču Aleksandrove in Kolodvorske ceste je otvoril svojo novo trgovino g. Hahn Samuel. Preurejena trgovina vzbuja pozornost vseh mimoidočih.

— **Tekma koscev.** Društvo Kmet. fantov in deklet v Črnelavcih—Veščici sporoča vsem, ki mislijo tekmovati na tekmi koscev v Veščici dne 1. avg. t. l., da se naj pismeno ali ustmeno prijavijo pri podpisnem društvu najkasneje do 25. julija. Že zdaj se je prijavilo okrog 10 tekmovalcev. V slučaju prevelikega števila prijavljencev, se bomo ozirali predvsem na to, da bodo tekmovalci iz čim različnejših krajev, kakor tudi na prej dosežene vloge. Zmagovalci bodo dobili lepe nagrade. Tvrška Kardoš iz M. Sobote je že darovala v ta namen kompletno garnituro za koso (prvovrstna turška kosa, voder s kamnom, klepač, bapka itd.) Tudi tvrška Nemeč je naklonila koso s pripadajočimi stvarmi. Društvo je naročilo tudi diplome, ki jih bodo prejeli zmagovalci. Hočemo, da bo ostal praznik kmečkega dela v lepem spominu gledalcev in tekmovalcem. — DKFID. Črnelavci Veščica.

— **Plavači.** Vsi, ki se nameravajo udeležiti plavalnih in waterpolo treningov ter tekmovanj pod okriljem S. K. Mura, naj se javijo pri načelniku plavalne sekcije g. Nemeč Janezu.

Občinskim uradom

se naznanja, da se dobijo v trgovini HAHN v Murški Soboti tiskovine: SEZNAM IZSELJENCEV do I. VIII. 1937

— **Na tekmo v Čakovec.** V nedeljo bo prvo moštvo S. K. Mure odigralo prijateljsko nogometno tekmo z Č. Š. K. v Čakovcu. Moštvo potuje z avtomobilom. Ker je še nekaj mest praznih za vožnjo v Čakovec, naj se reflektanti, — prijatelji sporta, javijo pri tajništvu kluba, da se jim prostori zagotovijo.

— **Kavkaške ekspedicije 1. 1936** potrjuje, da ni nobeden njen član dobil solnčnih opeklin, ker so vsi uporabili Tschamba Fil. Glavno zastopstvo Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova ul. 5.

— **Vozni red na progih Murska Sobota — Slatina Radenci.** Na novo odprt progah vozi poštni autobus ob nedeljah in praznikih iz M. Sobote v Slatina Radenci: Odhod iz Murske Sobote pošte ob 14.30 in 19.55 uri. Prihod v Slatina Radenci 15. in 20.25 uri. Odhod iz Slatina Radenci 15.05 in 20.30 uri, a prihod v M. Soboto ob 15.35 in 21. uri. Cena enkratni smeri iz Murske Sobote v Slatina Radenci je 8.50 Din plus 50 para za brod, skupaj 9 dinarjev. Da se olajša vstop in izstop potnikom, so na tej progah sledeče postaje: Murska Sobota pošta, Murska Sobota hotel Krona (Dobraj), Murska Sobota hotel Bac (hotel Slon), Tišina gostilna Žokš, Petanjci gostilna Šiftar, Slatina Radenci zdravilišče (autopark). Natančnejši časi so razvidni iz vozniških redov, ki so na vpogled na vseh postajah. — Poštna uprava.

— **Prekmurska dijaška zadruga** ima svoj redni občni zbor v nedeljo, 1. avgusta v Meščanskem domu ob 10. uri z običajnim dnevnim redom.

DOPISI:

— **Martjanci.** Novomašnik g. Sukič Ivan iz Šulinci je dne 11. julija 1937 pri nas pel svojo prvo sv. mašo. Martjanci so se slavnostno pripravili in dostojno sprejeli novomašnika. Razpoloženje je bilo radostno in udeležba ljudstva prav velika. G. novomašniku čestitamo in želimo, da bi mu bila pot v življenje uspeha polna!

— **Črnelavci.** Našemu gostilničarju g. Sočič Ludviku se je dne 7. julija 1937 dogodila huda nesreča. Ob neurju, ki je ponoči nastalo, je strela dvakrat zaporedoma udarila v hlev. Zanetila je na podstrešju požar in takoj je bilo vso seno v ognju. Domači in okoliški gasilci so prav v kratkem razdobju prihiteli na požarišče in so ogenj hitro pogasili. Toda na hlevu se nahajajoča krma je vsled ožganosti in odimljenosti, postala neuporabna. Deloma je zgorela tudi streha hleva tako da se škoda ceni na 30.000 dinarjev. — Gospod Sočič se iskreno zahvaljuje vsem, ki so pri gašenju požara sodelovali, posebno pa gasilskim četam.

Društvo Zveza kmetijskih kolesarjev, ki je prva kmetijska kolesarska organizacija, se je ustanovila v Ljutomeru in je tudi že potrdilo pristojno ministrstvo predložena pravila. Delokrog zveze, ki ima namen združiti vse podeželske kmetijske kolesarje, obsega tudi Prekmurje. Vsak kolesar plača ob vstopu v društvo 2 Din pristopnine enkrat za vselej in 25 para mesečne članarine. Sedež društva je zaenkrat v Ljutomeru.

— **II. vseslovanski mladinoslovni kongres bo 26., 27. in 28. avgusta v Ljubljani.** Predavali bodo mladinoslovci iz Jugoslavije, Čehoslovaške, Poljske in Bolgarije. V okviru kongresa bodo razne razstave. Prijavnina za udeležence Din 20. Udeleženci bodo imeli na podlagi izkaznice, ki jo prejmejo po vplačilu prijavnine, pravico do vstopa na vsa predavanja in razstave. Prijave sprejema: Pripravljalni odbor v Ljubljani, Franciščanska ulica 6, Jugoslavija.

— **Največje užitke** Vam nudijo krasna „PUTNIKOVA“ potovanja z modernimi luksuznimi avtokari: 17. — 18. Bled—Bohinjsko jezero—Ljubljana Din 190.—, 18. Rogaška Slatina, Rimske Toplice—Laško—Celje Din 85, 21. Graz, vključno vizum Din 100.—, 25. Vrbsko jezero—Velden, vključno vizum Din 150.—, 25. Okoli Pohorja Din 75.—, 18.—21. Grossglockner—Zell am See—Salzburg—St. Wolfgang, Ischl—Aussee popolen aranžman, vključno vizum Din 1.000.— Zahtevajte prospekte! Ne odlašajte s prijavo! Prekrasne pokrajine Vas vabijo! Informacije in prijave: „PUTNIK, Maribor, Aleksandrova cesta 35.

— **Markovci.** Kakor povsod na našem Goričkem, je bilo tudi pri nas minulo soboto hudo neurje. Vseled silnega deževja je voda prihrumela iz naših hribov in poplavlila dolino. Ob tej priliki je strela udarila v gospodarsko poslopje števil. 12. in je takoj zanetila na podstrešju požar. Domači gasilci so s svojo motoriko hitro prispele na požarišče, toda gašenje je bilo zelo težavno, ker je pihal močan severni veter. Vendar so gasilci omejili požar le na goreče poslopje, ki so ga ubranili popolnega uničenja in jim gre največja zahvala, da se požar v pričo močnega vetra ni razširil na sosednja poslopja.

— **Razglas.** Šolski odbor osnovne šole v Kruplivniku odda na javni dražbi delo prekrivanje šole, tesarska in zidarska dela ter poprave strelovoda. Licitacija se vrši 18. julija 1937 ob 14. uri v šoli v Kruplivniku.

Gospodarski drobiž

Sadje je letos slabo rodilo po vsej državi. Posebno slabi izgledi so glede jabolk in sliv, česar mi največ izvažamo. Za drugo sadje so tudi slabi izgledi, kako bo z grozdom pa se še ne ve.

Radi nizkih mezd, ki so bile izplačane pod uradno določenimi minimalnimi mezdami, je bilo več podjetij v Beogradu kaznovanih z globo od 5000 dinarjev.

V **Novem Vrbasu** se osnuje nova tovarna za konoplje, ki bo izdelovala različne izdelke iz konoplje. Za dobo

ARDILLA - TORPEDO
ORIG.

KOLESA

najcenejše pri Nemeč J. M. Sobota

15 let je oproščena vseh davkov ter se je obvezala, da bo zaposlila le domače delovne moči.

15.000 ljudi bo letos šlo iz Jugoslavije na svetovno razstavo v Pariz. Če vzamemo, da bo vsak udeleženec zapravil za pot in za bivanje v Parizu 3000 dinarjev, bodo naši ljudje odnesli na razstavo 45 milijonov dinarjev.

Nabiranje polžev se letos ne izplača. Cene so pokvarili nekateri trgovci v Bosni, ki so zbirali slabo blago, tako da inozemski trgovci niso hoteli prevzeti blago.

Povsod na svetu, pa tudi pri nas se je zlato pocenilo. Cenejša zlata dobavlja Rusija iz svojih rudnikov. S tem v zvezi je tudi Narodna banka znižala odkupne cene zlata iz rudnikov in za kovani denar.

Potrošnja umetnega gnojila je znašala lansko leto v naši državi 25.276 ton, kar je za 10.000 več ko v predlanskem letu.

Strokovnjaki so dognali, da se v področju Lubije in v bazenu Sane do Petrove gore in Vrgorske gore nahaja okrog 250 milijonov ton železne rude.

Turistična potovanja v Rusijo so ustavljena in to do nadaljne uredbe sovjetskih oblasti, radi nemirov in pokoljev, ki so v deželi na dnevnem redu.

V **Posavini** je pred dnevi toča uničila 50-100% polj, vinogradov in sadovnjakov, tako da znaša povzročena škoda na Slavonki strani najmanj 40 milijonov dinarjev. Upostošena polja bodo po nekod še enkrat zasejali z koruzo.

Položaj avstrijskega kmeta ni zavidanja vreden. Tako je bilo v zadnjih treh letih na dražbah prodanih 3075 kmečkih posestev. Zaostanki v davkih so znašali 12.5 milijonov šilingov. Ta vsota se je letos povečala na 20 milijonov šilingov.

Argentinijska še vedno lahko izvažata 600.000 ton pšenice, lanenega semenja in koruze. To je še preostanek lanske letine.

Sladkorna tovarna v Novem Vrbasu je preteklo sezono predelala 1.060.000 mt. sladkorne repe. Lansko leto je bila potrošnja sladkorja manjša ko predlanskem. Kljub temu pa je lani imela tovarna 4 milijone dinarjev čistega dobička, čeprav je morala plačati 7 milijonov dinarjev davka ter 2 in pol milij. delavcem.

V **prvih petih mesecih** letošnjega leta je bilo na naših železnicah natoovorjenih 595.000 vagonov, to je za 77.000 več nego v istem razdobju lanskega leta.

Novo srebrne kovance bomo dobili prihodnje leto.

V **Kanadi** in v vsej srednji Ameriki je zavlada silna vročina. Več sto ljudi je umrlo na solnčarici. Velik del letošnje žetve je uničen. Radi primanjkanja vode, so kmetje morali pokliti vso živino. Pojavili so se tudi veliki požari po poljih in gozdovih.

POŠTA:

Beer Josip, Nemčija. Hvala za pozdrave Vam in g. Domjanu. — Kalendarja nam ni mogoče poslati, ker so že razprodani.

SK Mura : SK Atletika (Celje) 2 : 1

V svrhu čim temeljitejših priprave, za bližnja prvenstvena tekmovanja v prvem razredu, je preteklo nedeljo povabilo domače moštvo celjske nogometne, ki zavzema jo v slovenskem nogometu prav lepo mesto. Domačini so nastopili v svoji najmočnejši postavi, kljub temu pa so jim bili gostje trd oreh, kar je razvidno že iz samega rezultata. Največji vzrok temu pa je velika smola, ki je spremljala domače igralce od začetka do konca, poleg tega pa še neodločnost napadnega trila pred golom, ki je marsikatero izdelano akcijo poslal v prečke ali v aut. Za domačine je bil obakrat uspešen dobro razpoloženi Starc. Enajstmetrovka, ki je bila prisojena proti gostom, je ostala neizrabljena. Gosti so predvajali dober nogomet ter forsirali igro z dolgimi pasovi. Posebno napad je bil nevaren, odlično pa so delali tudi branilci in vratar, ki so preprečili večjo razliko v golih. Nadmoč domačega kluba se zrcali v koih (9:2) na strani gostov, ki so se vrstili drug za drugim, a so skoraj vsi ostali neizrabljeni. Igralci so bili ves čas disciplinirani in vpricho tega ni imel sodnik g. Turk mnogo posla ter je s svojimi odločitvami zadovoljil igralce in gledalce. Obisk je bil s strani sportne publike razmeroma velik.

V nedeljo, dne 18. t. m. gostuje Mura v Čakovcu proti ČŠK. S tem se bo na pobudo odborov obeh klubov zopet začelo ožje prijateljsko sodelovanje med najstarejšima kluboma v Medjimurju in Prekmurju, ki je bilo pred dvema letoma v nogometu prekinjeno. Mura bo imela v Čakovcu zelo težko stališče. Moštvo ČŠK. je ravno sedaj v izborni formi in je nedavno katastrofalno porazilo mariborski Rapid z 9:0. Za Muro je zelo važno, da pred pričetkom prvenstvene sezone absolvirajo močne tekme.

Iz delovanja Združbe trgovcev v Murški Soboti.

Širši sestanek sadnih trgovcev, njih nakupovalcev in producentov v Rogaševcih.

(Nadaljevanje.)

Gospod Čeh priporoča tudi, da trgovci ne prijavljajo veliko število nakupovalcev, ker je to nezdrav pojav v trgovini. Tudi ministrstvo trgovine še ni izdelalo pravilnik glede nakupovalcev. Obenem se naj nakupovalce, ki pridejo iz drugih srezov kontrolira. Vsled tega je po predlogih gg. Šbilla iz Nuskove ter Ballera iz Sebeborcev potom glasovanja obveljal skupen predlog gg. Hubera in Kohna, da se določi številično razmerje nakupovalcev na ta način, da smejo iz vozniki prijaviti največ dva, dočim ostali trgovci največ enega nakupovalca. Določilo se je tudi soglasno, da bodo morali nakupovalci ob prejemu nakupovalne legitimacije tudi letos plačevati dodatek Din 40.— za nadnormalne izdatke Združbe za pospeševanje sadne trgovine. Razpravljalo se je nato tudi na široko o davčnih zadevah, posebno pa še o vla-

ganju davčnih napovedi pridobnine. Priporočal je trgovcem, ki ne izvažajo neposredno, da ustanove družbe „ad hoc“ ter prijavijo nato koncem leta le dobljeno provizijo v kolikor je bil provizijski trgovec za koga drugega.

Spregovoril je naposled tudi g. sreski načelnik dr. Bratina, kateri je povdarjal, da se vedno zanima za dogodke v srezu, ter je prišel tudi zato na to zborovanje, katero ga je ne malo presenetilo radi tako številnega obiska, kar je lep znak v bodočnost sadne trgovine. Ravno to dejstvo pokazuje živo zanimanje in je izrazil željo, da se vsi ravna po današnjih zaključkih, še prav posebej zato, ker je trgovstvo podeželska inteligenca, ter mora zato biti na višku, kar poprej v nekaterih slučajih ni bilo. Poziva prisotne, da bi bili pri sadni trgovini realni, kajti to je v naš ponos o inozemstvu. Naj se ne dela umazana konkurenca, ker ta škodi trgovcu in producentu. Tudi priporoča, da se poslužujejo čim manj nakupovalcev, pač pa se naj poslužujejo bolj svojih stanovskih kolegov malih vaških trgovcev, kajti ti bodo najboljše poznali lokalne razmere in bodo zato večjim trgovcem boljše poslužili kot pa razni nakupovalci. V slučaju nerednosti se te naj naznanijo na merodajnih mestih, zbera se pa naj vselej realni podatki. Taki slučajji se naj prijavijo gremiju, ki je znal tudi dosedaj vedno dobro braniti interese trgovstva ter s tem tudi ugled sadne trgovine. Želel je tako trgovcem kot producentom ob začetku sadne kampanje mnogo lepih uspehov.

Predsednik g. Čeh se je zahvalil v imenu prisotnih g. sreskemu načelniku za bodrilne besede, ter je ob tej priliki priporočal, da pošljemo letos pod okriljem združbe 500 kg jabolka na banovinsko razstavo sadja v Maribor, kjer se naj otvori nato „Prekmurski oddelek“. Ta banovinska razstava je znana po vsej Evropi, ter bi tako lahko tudi širom kontinenta spoznali merodajni trgovski inozemski krogi prekmursko sadje. K stroškom pa bi naj prispeval kmetijski odbor, Združba in banska uprava. G. Dular je s tem v zvezi pojasnil, da je ta razstava namenjena v prvi vrsti za sadjarje in se je že ustanovil tozadevni odbor pod predsedstvom g. ing. Petkovšeka, ki je tudi rezerviral že mesto za 30 zabojev, je pa mnenja, da se bo ta odbor lahko razširil tudi z sodelovanjem gremija. O tej stvari bo razpravljaj odsek trgovcev z sadjem do prihodnje seje ter se bo tam govorilo o zaključkih.

Ta krasno uspeli sestanek je zaključil nato načelnik odseka g. Hackl ob 5. uri popoldne, ter po obisku upravičeno upamo, da bodo rodili zaključki najboljše uspehe.

ZAPISNIK

o XVI. Redni letni skupščini Združbe trgovcev za srez M. Soboti v M. Soboti.

(Nadaljevanje.)

S tem v zvezi je prečital predsednik še naslednji, predlog uprave k proračunu, kar se tiče pobiranja članarine in drugih taks, kot sledi:

Predlaga se, da se članarina porazdeli med posamezne člane po njihovi premoženjski in davčni moči in sicer se računa članarina sledeče:

90 članov z davč. dohodki do Din 500	po Din 60,	Din 5.400
84 " " " " od Din 500—1000	po Din 80,	Din 8.400
69 " " " " od Din 1000—2000	po Din 100,	Din 6.900
52 " " " " od Din 2000—4000	po Din 125,	Din 6.500
21 " " " " od Din 4000—6000	po Din 150,	Din 3.150
21 " " " " od Din 6000—8000	po Din 175,	Din 3.675
12 " " " " od Din 8000—10000	po Din 200,	Din 2.400
19 " " " " od Din 10000—15000	po Din 225,	Din 4.275
6 " " " " od Din 15000—20000	po Din 250,	Din 1.500
14 " " " " od Din 20000—40000	po Din 300,	Din 4.200
4 " " " " od Din 40000—60000	po Din 400,	Din 1.600
3 " " " " od Din 60000—100000	po Din 500,	Din 1.500
395 članov skupno		Din 49.500

V gornji porazdelitvi so všteti tudi nakupovalci, ki so obdavčeni glasom izkaza davčne uprave s pridobninskim davkom in morajo plačati, ko se za njih zahteva legitimacija, še v njih naznačeno davčno moč odpadajočo članarino.

Industrijske prodajalnice, ki so obdavčene izven davkarije M. Soboti ter je v Murško Soboti dodeljena tangenta, se računa tangenta za podlago članarine v trikratnem iznosu.

Člani, ki so oproščeni davka in ki so odložili svoje obrtne liste, a žele ostati člani Združbe še naprej, plačajo najnižjo postavko članarine. Novopristopivši člani pa plačajo članarino v znesku Din 175 prvo leto, dokler nimajo davčnega predpisa.

Taksa za izdajo nakupovalne legitimacije se plača Din 100 in velja 6 mesecev. Za izdajo nakupovalnih legitimacij sadnih trgovcev se plača zraven še posebej Din 40 za legitimacijo, kateri znesek služi v kritje nadnormalnih izdatkov za pospeševanje sadne trgovine.

Po prečitaniu gornjega predloga se je razvila daljša debata, v katero so posegli gg. Franc Horvat, trgovec z jajci in perutnino v Pečarovcih, Mikola Franc, branjar v Petrovcih. Vendar se pa po pojasnilih nar. poslanca g. Benka, ki je že večkrat ugotovil, da ima Združba največ dela z najmanjšimi trgovci, soglasno sprejme od uprave predlagani proračun z razdelitvijo članarine, ter se obenem izreče skupščina soglasno, da pooblašča upravo, da razpolaga v proračunu predvidenimi zneski.

VI.

Pri sklepanju o eventualnem pristopu združbe k Zvezi trg. združenj, je bilo soglasno sklenjeno, da se uprava pooblasti, da sklene pristop k Zvezi, ko uvidi, da so se tam razmere spremenile, kakor smo zahtevali pri lanskem izstopu.

VII.

Samostojni predlogi.

Predsednik g. Čeh prečita sledeče predloge uprave.

1. Stanovsko glasilo: Na tedensko izdajo stanovskega glasila „Trgovski list“ se obvezno naročijo vsi oni člani, ki imajo več kot Din 4.000 čistega davčnega dohodka na leto.

2. Dajanje novoletnih daril in koledarjev: Uprava predlaga tudi, da se v bodoče popolnoma ukinejo vsakršna darila detaljnim odjemalcem, tako tudi vsa novoletna darila v kakršnem si koli blagu, koledarjih in drugih reklamnih predmetih, ker bi se to smatralo kot prekršek zakona o po-

bujanju nelojalne konkurence. A uprava Združbe se pooblašča, da vsakega takega člana-kršitelja kaznuje glasom pravil z globo Din 1.000 izven posledic, ki bi ga zadele po zakonu o pobujanju nelojalne konkurence.

Dajanje skonta detaljnim odjemalcem, ki kupujejo blago za hišne potrebe z nabavnimi knjižicami, ter tem dovoljujejo trgovci ob točnem plačilu skonto, se ta ne smatra kot darilo, temveč le običaj in blagajniški skonto, ki pa velja le za omenjene mesečne knjižne odjemalce.

Oba gornja predloga sta bila od prisotnih brez debate soglasno sprejeta.

Kot samostojni predlog sta podala gg. Ferencič Franc iz Kroga ter Fürst Koloman iz Murških Črncev, oba trgovca z deželnimi pridelki, da se naj ukine izdajanje nakupovalnih legitimacij za deželne pridelke. Oba sta svoj predlog obrazložila, ter je njihov predlog podprla tudi uprava in izpopolnila v toliko, da se sme namestiti nakupovalca za deželne pridelke le kot nameščenca z fiksno plačo, ki je pravilno prijavljen v bolniško blagajno ter plačuje uslužbenški davek.

(Daje sledi.)

PRODATA SE TAKOJ HIŠI

v M. Soboti na Radgonski cesti števil. 3. in 23 oralov njiv travnikov in gozdov. Podrobnejša pojasnila o prodaji daje g. vd. Knesz Adela v Murški Soboti.

SINGER ŠIVALNE STROJE

za vsakovrstno uporabo v najmodernejših opremljenih, na nožni ali električni pogon Vam nudi

Joško Brumen trgovec v Murški Soboti.

Zelo ugodno, dolgotrajno odplačevanje v mesečnih obrokih. Nadomestni deli, razni aparati za posebna fina dela, Singer sukanec itd.

Proda se

prav poceni hiša z električno razsvetljavo, vrtom in pol orala funduša. Več se poižve v Murški Soboti, Mala Kaniža števil. 23.

Izda se suho stanovanje

z eno sobo, kuhinjo, predsobo, kopalnico in vsemi pritlikinami pri DITTRICH GUSTAV-u M. Soboti, Soteska ulica.